

**PERSOANA FIZICĂ
CERERI ȘI ACȚIUNI
ÎN JUSTIȚIE**

COMENTARII

Lector. univ. drd. TODICĂ CARMEN

**PERSOANA FIZICĂ
CERERI ȘI ACȚIUNI
ÎN JUSTIȚIE**

COMENTARII

**EDITURA UNIVERSITARĂ
București**

Tehnoredactare: Ameluța Vișan
Coperta: Angelica Badea

Copyright © 2008
Editura Universitară
Director: Vasile Muscalu
B-dul. N. Bălcescu nr. 27-33,
Sector 1 , București
Tel./Fax: 021 – 315.32.47 / 319.67.27
www.editurauniversitara.ro
e-mail: redactia@editurauniversitara.ro

EDITURĂ RECUNOSCUTĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR (C.N.C.S.I.S.)

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

© Toate drepturile asupra acestei lucrări sunt rezervate Editurii Universitare

Distribuție: tel/fax: (021) 315.32.47
(021) 319.67.27
comenzi@editurauniversitara.ro

ISBN

CUPRINS

1. Căsătoria	
1.1. Declarație de căsătorie	12
1.2. Proces verbal de luare a consumământului la încheierea căsătoriei în cazul în care un soț este cetăean străin sau surdomut	15
1.3. Cerere pentru dispensa de loc a oficierii căsătoriei	16
1.4. Cerere pentru dispensă la termenul de căsătorie	18
1.5. Cerere de acordare a dispensei pentru limită de vîrstă	20
1.6. Cerere de acordare a dispensei pentru grad de rudenie și adopție	22
1.7. Cerere de opoziție la declarația de căsătorie	24
1.8. Proces verbal de soluționare a opoziției la căsătorie	27
1.9. Cerere de eliberare a livretului de familie	29
1.10. Cerere de modificare a livretului de familie	31
1.11. Acțiune în constatarea nulității absolute a căsătoriei	33
1.12. Acțiune în anularea căsătoriei	38
2. Drepturile părintești	
2.1. Acțiune în încredințarea copilului minor	42
2.2. Acțiune în modificarea măsurii încredințării copilului minor spre creștere și educare	46
2.3. Acțiune în stabilirea domiciliului copilului minor	50
2.4. Acțiune pentru înapoierea copilului minor de la persoanele care îl dețin fără drept	53
2.5. Acțiune pentru încuviințarea dreptului părintelui de a avea legături personale cu minorul	56
2.6. Decăderea părintelui din drepturile părintești	59
3. Filiația copilului	
3.1. Declarație de recunoaștere a paternității copilului născut în afara căsătoriei	64
3.2. Cerere de încuviințare ca minorul să poarte numele tatălui	66
3.3. Acțiune în contestarea recunoașterii de paternitate	69

3.4. Acțiune în stabilirea filiației față de tată (paternitatei) a copilului din afara căsătoriei	72
3.5. Acțiunea în tăgada paternității	76
3.6. Declarație de recunoaștere a maternității	80
3.7. Acțiunea în stabilirea filiației față de mamă	81
4. Obligația de întreținere	
4.1. Acțiune pentru stabilirea pensiei de întreținere a copilului minor	86
4.2. Acțiune pentru stabilirea pensiei de întreținere a copilului major	90
4.3. Acțiune pentru modificarea pensiei de întreținere datorată copilului minor	94
4.4. Acțiunea pentru majorarea pensiei de întreținere a copilului minor	98
4.5. Acțiune pentru acordarea pensiei de întreținere soțului divorțat	101
4.6. Acțiunea părintelui pentru reclamarea pensiei de întreținere de la copilul său major	104
5. Desfacerea căsătoriei prin divorț	
5.1. Acțiune de divorț pentru motive temeinice	108
5.2. Acțiune de divorț prin acordul părților	115
6. Bunuri comune	
6.1. Cerere de împărțire a bunurilor comune în cadrul acțiunii de divorț	120
6.2. Acțiune în partaj a bunurilor comune după desfacerea căsătoriei	124
6.3. Acțiune în partaj a bunurilor comune în timpul căsătoriei	129
7. Identificarea persoanei fizice	
7.1. Acțiunea în stabilire a numelui de familie al copilului din afara căsătoriei	136
7.2. Dispoziție de stabilire a numelui pe cale administrativă	140
7.3. Cerere de schimbare a numelui pe cale administrativă	142
7.4. Cerere pentru retranscrierea/traducerea numelui în limba maternă	147
8. Acte de stare civilă	
8.1. Cerere de eliberare a certificatelor de stare civilă	152
8.2. Cerere de înregistrare peste termen a nașterii	155
8.3. Acțiune pentru înregistrarea tardivă a nașterii	156
8.4. Cerere de înregistrare peste termen a decesului	159
8.5. Acțiune în declararea judecătorescă a dispariției	161
8.6. Acțiune în declararea judecătorescă a morții cu prealabilă declarare a dispariției	164
8.7. Acțiune în declararea judecătorescă a morții fără prealabilă declarare a dispariției	167
8.8. Cerere pentru rectificarea datei morții	170

8.9. Acțiune în anularea hotărârii declarative de moarte	173
8.10. Cerere de înscriere a mențiunilor marginale pe actele de stare civilă	176
8.11. Acțiune în anularea înregistrărilor de stare civilă	180
8.12. Acțiune în completarea înregistrărilor de stare civilă	183
8.13. Acțiune în modificarea înregistrărilor de stare civilă	186
8.14. Cerere de rectificare a înregistrărilor de stare civilă	189
8.15. Cerere de taranscriere și eliberare a actelor de stare civilă încheiate în străinătate	191
9. Ocrotirea persoanei fizice	
9.1. Acțiune pentru punere sub interdicție	196
9.2. Cerere de ridicare a interdicției	200
9.3. Cerere de instituire a curatelei generale și numire a curatorului pentru persoane majore	202
9.4. Cerere de instituire a curatelei generale și numire a curatorului pentru minori	204
9.5. Cerere de instituire a curatelei generale și numire a curatorului pentru persoanele declarate dipărute	206
9.6. Cerere de instituire a curatelei speciale pentru minori în vederea reprezentării în instanță	208
9.7. Cerere de instituire a curatelei speciale în cazul minorilor care nu dețin act de identitate	209
9.8. Cerere de instituire a curatelei speciale în cazul minorilor sau persoanelor cu handicap pentru a fi reprezentați la birourile notariale la perfectarea actelor de vânzare cumpărare	210
9.9. Cerere de instituire a tutelei în cazul persoanelor puse sub interdicție	211
9.10. Declarație pe proprie răspundere a viitorului tutore	213
9.11. Acțiune pentru instituire a tutelei minorului	214

1. Căsătoria

1.1. Declarație de căsătorie

(art. 12 din Codul familiei,
art. 28 din Legea nr. 119/1996)

CĂTRE¹.....

Subsemnații,

1.², domiciliat în localitatea....., str....., nr....., bloc....., scara....., etaj....., apartament....., județul/sector....., identificat cu C.I./B.I., serie, nr....., eliberat de Poliția.....

ȘI

2.³, domiciliată în localitatea....., str...., nr....., bloc....., scara....., etaj....., apartament....., județul/sectorul....., identificată cu C.I./B.I., serie, nr....., eliberat de Poliția

În vederea căsătoriei pe care dorim să o încheiem:

1. Declarăm că am luat cunoștință de starea sănătății noastre și de prevederile art. 4-10 și 27 Codul familiei și că nu există nicio piedică legală pentru încheierea căsătoriei, potrivit art. 13 Codul familiei.

2. După încheierea căsătoriei⁴ vom purta numele:

¹ Declarația de căsătorie se depune de către viitorii soți, în scris, la serviciul public comunitar local de evidență a persoanelor unde urmează să se încheie căsătoria. În cazul în care unul dintre viitorii soți nu se află în localitatea unde urmează a se încheia căsătoria, el poate face declarația de căsătorie la serviciul public comunitar de evidență a persoanelor în a cărui rază administrativ teritorială își are domiciliul sau reședința, care o va transmite, din oficiu, în termen de 48 de ore, la serviciul public comunitar de evidență a persoanelor unde urmează a se încheia căsătoria. Căsătoria se încheie în sectorul municipiului București, orașul sau comuna unde fiecare dintre viitorii soți își are domiciliul sau reședința, la alegerea acestora.

² Se menționează numele și prenumele soțului.

³ Se menționează numele și prenumele soției.

⁴ În cazul în care unul dintre soți este cetățean străin sau surdomut, luarea consimțământului se va face prin intermediul unui interpret autorizat, făcându-se mențiune despre aceasta într-un proces verbal, semnat de ofițerul de stare civilă, de cei doi soți și de interpretul respectiv. Căsătoria se poate încheia la expirarea termenului de 10 zile în care se cuprinde atât ziua în care a fost facută declarația de căsătorie, cât și ziua în care se oficiază căsătoria. După expirarea termenului de 10 zile, căsătoria se poate încheia numai pâna la expirarea termenului de valabilitate a certificatelor medicale (art. 42 din Metodologia nr. 1/1997 pentru aplicarea unitară a dispozițiilor Legii nr. 119/1996 cu privire la actele de stare civilă). Prin excepție, încheierea căsătoriei înainte de împlinirea termenului de 10 zile de la

Soțul.....,
Soția.....¹,

3. Oficierea căsătoriei va avea loc la serviciul de public comunitar local de evidență a persoanelor din localitatea/sectorul.....²

Ne legitimăm³ cu cartea de identitate/buletin de identitate serie.....nr.....și cartea de identitate /buletin de identitate seria.....nr.....

Cunoaștem că legea penală pedepsește pe cei care fac declarații false.

ANEXĂM:

1. Actele de identitate sau pașapoartele (pentru cetățenii străini și pentru cetățenii români care domiciliază în străinătate), în original și copie;
2. Certificatele de naștere în original și copie (nelegalizată);
3. Certificatele medicale privind starea sănătății (prenupțiale), în original⁴;
4. Acte, în original și în copii traduse și legalizate ori certificate de ofițerul de stare civilă, din care să rezulte desfacerea căsătoriei anterioare, dacă este cazul:
 - certificatul de deces al fostului soț, în original și în copie nelegalizată;
 - certificatul de despărțenie sau de divorț (eliberat în perioada anilor 1951-1960);
 - certificatul de naștere sau de căsătorie, cu mențiunea de desfacere a căsătoriei, în original și în copie nelegalizată;
 - sentința de divorț rămasă definitivă și irevocabilă, în copie legalizată⁵.

data înregistrării declarației de căsătorie, se poate efectua la cererea persoanei interesate, cu aprobarea primarului localității sau sectorului municipiului București unde urmează să se încheie căsătoria.

¹ Se indică numele și prenumele pe care viitorii soți înțeleg să îl aibă ulterior căsătoriei. Dacă înțelegerea referitoare la numele de familie a intervenit după depunerea declarației, dar înainte de a se încheia căsătoria, această înțelegere se consemnează într-o declarație scrisă, separat, care se anexează la declarația inițială. Soții pot să-și păstreze numele lor dinaintea căsătoriei sau pot să ia numele unuia dintre ei sau numele lor reunite (art. 27 alin.2 din Codul familiei).

² Indicația locului unde urmează să se încheie căsătoria este necesară în cazul în care viitorii soți au făcut declarațiile la servicii publice comunitare locale de evidență a persoanelor separate.

³ În cazul căsătoriei cu un cetățean străin, legitimarea acestuia se face cu pașaportul.

⁴ Certificatele medicale sunt valabile 14 zile de la data emiterii și trebuie să cuprindă mențiunea expresă că persoana se poate sau nu se poate căsători.

⁵ În cazul în care căsătoria anterioară a fost încheiată în localitatea unde se oficiază noua căsătorie, sentința de divorț se depune în două exemplare legalizate, iar dacă căsătoria anterioară a fost încheiată în altă localitate, se va depune un singur exemplar din sentința rămasă definitivă și legalizată.

5. În cazul în care din căsătoria anterioară au rezultat copii și aceștia sunt în îngrijirea soțului/soției care se recăsătorește, se vor prezenta certificatele de naștere în original și copie nelegalizată;
6. Aprobarea președintelui consiliului județean sau a primarului general al municipiului București pentru încheierea căsătoriei, în cazul existenței unor impedimente rezultate din condițiile de vîrstă, rudenie firească sau adoptie.
7. În cazul în care căsătoria se încheie cu un cetățean străin¹ sau între cetăteni străini, se vor anexa următoarele acte:
 - certificatul de naștere (în original, copie și traducere legalizată de un notar public);
 - pașaportul, cu viza de sedere în România, valabil atât la depunerea acestor, cât și la încheierea căsătoriei;
 - actul care atestă că a fost desfacută căsătoria anterioară sau a încetat (în original, copie și traducere legalizată)
 - doavadă eliberată ori autentificată de misiunile diplomatice sau oficiile consulare acreditate în România, din care să rezulte că sunt îndeplinite condițiile de fond, cerute de legea sa națională, pentru încheierea căsătoriei în România, în conformitate cu prevederile art. 33 din Legea nr. 119/1996 cu privire la actele de stare civilă (M.Of. nr. 282/11.11.1996), coroborate cu art. 18 din Legea nr. 105/1992 cu privire la reglementarea raporturilor de drept internațional privat (M.Of. nr.245/1.10.1992)²
 - declarația dată pe propria răspundere, autentificată de un notar public, din care să rezulte că viitorul soț, cetățean străin sau apatrid, nu este căsătorit și îndeplinește condițiile de fond cerute de legea sa națională³ pentru încheierea căsătoriei în România, dacă statul respectiv nu are misiune diplomatică sau oficiu consular acreditat în România.
8. Timbre fiscale.

DATA

SEMNAȚURA⁴

¹ În cazul cadrelor militare active (ofițeri, maștri militari și subofițeri) care se căsătoresc cu o persoană apatridă sau care nu are exclusiv cetățenia română, este necesară și aprobarea ministrului apărării naționale, a ministrului de interne, a ministrului de justiție ori a conducerilor serviciilor de stat specializate în domeniul apărării și siguranței naționale.

² Sunt exceptați cetătenii statelor cu care România a încheiat tratate, convenții sau acorduri de asistență juridică, ce pot prezenta documente eliberate de autoritățile competente din țările respective;

³ Pentru apatrizi, legea națională este legea statului în care își au domiciliul sau, în lipsă, reședința.

⁴ Semnarea declarației se face în prezența ofițerului de stare civilă. Acesta este obligat să confrunte datele înscrise în declarație cu cele anexate cererii.

**1.2. Proces verbal de luare a consimțământului
la încheierea căsătoriei în cazul în care
un soț este cetățean străin sau surdomut**
(art. 40 lit. f), anexa 20 din metodologia nr. 1 /1997)

PRIMĂRIA.....
JUDEȚUL/SECTOR.....
SERVICIUL PUBLIC COMUNITAR
LOCAL DE EVIDENȚĂ A PERSOANELOR
Nr. din data de

Proces verbal
încheiat astăzi,
anul luna ziua

La încheierea căsătoriei¹ dintre Dl..... și Dna (Dra)....., luarea consimțământului și aducerea la cunoștință a dispozițiilor din Codul familiei referitoare la drepturile și îndatoririle soților s-a făcut prin intermediul Dlui (Dnei)....., domiciliat/ă în.....str....., nr.....bloc....., sc....., apartament...., etaj....., județ/sector....., interpret autorizat de....., sub nr....., întrucât soțul/soția este cetățean străin sau surdomut.

Ofițer de stare civilă,

.....

L.S.

Interpret,

.....

Soțul.....

Soția.....

¹ În cazul în care unul dintre soți este cetățean străin sau surdomut, luarea consimțământului se va face prin intermediul unui interpret autorizat, făcându-se mențiune despre aceasta într-un proces verbal, semnat de ofițerul de stare civilă, de cei doi soți și de interpretul respectiv.

1.3. Cerere pentru dispensa de loc a oficierii căsătoriei

(art. 16 alin. (2) Codul familiei și art.27 alin. (2) din Legea nr. 119/1996)
anexa 17 din metodologia nr. 1 /1997

CĂTRE.¹

Subsemnatul/a, domiciliat/ă în localitatea, str., nr., bloc....., scara....., etaj....., apartament, județul/sector....., identificat/ă cu C.I./B.I., serie, nr., eliberat de Poliția..... vă rog să aprobați oficierea căsătoriei mele cu numita/ul....., domiciliat/t în localitatea....., str., nr., bloc, scara, etaj, apartament, județul/sectorul....., identificată/t cu C.I./B.I., serie, nr., eliberat de Poliția.....,

în afara sediului serviciului public comunitar local de evidență a persoanelor, respectiv la.....(se indică locul unde se va oficia căsătoria), în conformitate cu dispozițiile art. 16 alin. (2) Codul familiei și art. 27 alin. (2) din Legea nr. 119/1996, pentru următoarele motive²:

1. Numita.....este infirmă și nu se poate deplasa în vederea oficializării căsătoriei la sediul serviciului public comunitar local de evidență a persoanelor;
2.

¹ Cererea se depune la primăria localității/sectorului în care urmează a se încheia căsătoria. De regulă căsătoria se încheie la sediul serviciului public comunitar local de evidență a persoanelor sectorului municipiului București, orașului sau comunei în a cărui rază administrativ-teritorială își are domiciliul sau reședința unul din viitorii soți, la alegere. Dacă din motive temeinice, unul dintre soți se află în imposibilitate de a se prezenta, căsătoria se poate încheia în afara sediului serviciului public comunitar local de evidență a persoanelor.

² Se vor indica motivele de fapt pe care se întemeiază cererea și care determină petentul să ceară aprobarea primarului (de ex,: unul dintre viitorii soți este infirm sau grav bolnav, starea de moarte iminentă a viitorului soț; viitoare soție are o sarcină înaintată).